

Nieuwsbrief

Op de AGENDA

De volgende zaken krijgen de komende tijd aandacht in het netwerk:

- De bemestingsgroep is samen met CAH studenten bezig met het uitzetten van bemestingsproeven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de verschillende producten uit de verschillende microvergisters. Ze richten zich op de verschillende gewassen, toepassingen en giften.
- Het netwerk is op zoek naar een student, die voor alle deelnemers aan het praktijknetwerk het (economische) effect doorrekent van de toepassing van een microvergister op de bedrijven.
- Mogelijk onderzoek naar nieuwe technische kennis, methoden en andere mogelijkheden voor de afzet van energie. Dit gebeurt door een groep studenten van Wageningen UR.

Stalaanpassing voor microvergister noodzakelijk

De microvergister wint terrein in Nederland. Het is dus van belang dat iedere ondernemer bij nieuwbouwplannen een microvergister ter overweging meeneemt.

Het aanpassen van een bestaande stal is namelijk lastig. Doordat veel bestaande stallen een roostervloer hebben is het moeilijk de mest dagvers af te voeren. Een alternatief zou zijn om de mest aan te zuren, maar de wanden van de bestaande kelders zijn daar vaak niet tegen bestand.

Daarom is het van belang bij nieuwbouw na te denken of u in de toekomst een microvergister zou willen plaatsen. Het puttenplan is hierbij van essentieel belang.

Houdt rekening met:

- de mogelijkheid om mest dagvers af te voeren. De makkelijkste optie hiervoor is door te kiezen voor een dichte vloer en een afstort van verse mest in een kleine put achter de stal;
- aparte kelders met aparte mixmogelijkheden om in de toekomst meerdere mestsoorten op te slaan;
- een constructie die bestand is tegen wisselende niveaus in deze verschillende opslagputten;
- een mogelijkheid om penicillinemelk en spoelwater van de melkstal/robots apart op te vangen.

Het praktijknetwerk probeert een inschatting te maken van de extra kosten. Het zal gaan om een indicatie van kosten, aangezien het zeer bedrijfsspecifiek zal zijn.

Een dichte vloer biedt mogelijkheden om dagverse mest af te voeren.

In dit nummer:

Stalaanpassingen noodzakelijk	1
De Marke heeft eigen bioraffinage-installatie	1
Netwerk breidt uit met nieuwe systemen	2
Mestbeleid nog niet concreet	2

De Marke heeft eigen bioraffinage-installatie

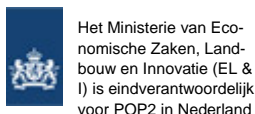
Op het proefbedrijf de Marke in Hengelo (gld.) is deze zomer een bioraffinage-installatie geplaatst van het merk Fermtech Systems BV.

Deze onderscheidt zich doordat het systeem beschikt over een speciale hydrolysetank. Deze tank zorgt ervoor dat de organische mest verkleint wordt,

waarna deze vergist wordt. Dit proces zorgt voor een hogere biogasproductie en een betere ontsluiting van de beschikbare mineralen in de mest. Dit principe is nieuw en past bij het streven van dit melkveeproefbedrijf om de mineralen uit de mest zo goed mogelijk te be-

nuten. De Marke wil namelijk de stikstofbenutting van dierlijke mest verder verhogen. Hier zal de komende tijd onderzoek naar worden gedaan. Fermtech Systems BV gaat samen met onderzoekers van Wageningen UR aan slag om het proces in de installatie goed in de vingers te krijgen.

Dit netwerk wordt mede mogelijk gemaakt door:

Europees Landbouwfonds voor Plattelandsontwikkeling: "Europa investeert in zijn platteland"

Netwerk: Microvergisters in de praktijk

Contactgegevens:

Giske van Es, procesbegeleider netwerk
Mobiel: 06-5156156
E-mail: g.van.es@dlv.nl

Albert Jan Bos, werkgroep Bemesting
Mobiel: 06 - 22 99 32 50
E-mail: a.j.bos@dlv.nl

Freerk Oudman, werkgroep Economie
Mobiel: 06 - 51 58 71 32
Email: f.oudman@dlv.nl

Jan Onne Bosman, werkgroep Energieafzet
Mobiel: 06-53385323
E-mail: j.o.bosman@dlv.nl

www.microvergisters.nl

Mestbeleid nog niet concreet

Helaas zijn de plannen voor het toekomstig mestbeleid omtrent micromestvergisting nog niet duidelijk. Op dit moment zijn er geen aparte regels ten aanzien van microvergisters. Deze monovergisters vallen binnen het mestbeleid onder de biogasinstallaties. Hiervoor gelden medio oktober 2012 o.a. de volgende voorwaarden:

- Vergisting wordt aangemerkt als mestbewerking en niet als mestverwerking.
- Indien het digestaat of mineralenconcentraat wordt afgevoerd, moet dit bemonsterd en gewogen worden, waarbij een uitzondering geldt voor het boerboer transport.
- Voor het digestaat of mineralenconcentraat uit een (co-)vergistingsinstallatie geldt de werkingscoëfficiënt van de mest die er in is gegaan.
- Het digestaat telt volledig mee bij het vaststellen van stikstof- en fosfaatgebruiksnorm van dierlijke mest op het bedrijf.

Op dit moment gaat overheid wederom voor de derde maal onderzoek doen naar de mogelijkheden en toepassing van digestaat en mineralenconcentraten van (co-)vergisters. Hierbij kijken ze onder andere naar de landbouw- en milieukundige effecten en wordt onderzocht of het mineralenconcentraat vergelijkbaar is aan kunstmest. Dit onderzoek levert mogelijke een eerste aanzet tot een aanpassing van het mestbeleid rondom dit thema. Waarbij in een later stadium mogelijk specifieke aandacht is voor de microvergister.

Voor de meest actuele informatie: www.hetInvloket.nl

Netwerk breidt uit met nieuwe systemen

Twee van de netwerkleden gaan daadwerkelijk de stap maken naar een draaiende installatie.

Arjan Prinsen in Haarlo hoopt dat medio oktober zijn Aecobag daadwerkelijk draait.

Ernst van der Schans heeft een Microferm gekocht, deze zal dit jaar nog geplaatst worden.

Niet alleen de leden van het netwerk nemen concrete stappen. Naast het proefbedrijf de Marke in Hengelo (Gld.) gaat ook Dairy Campus in Goutum voor een eigen microvergister. Het betreft hier een prototype van het merk Paques BV. Het concept bestaat uit reeds bestaande technologieën die op boerderijschaal op een rendabele en energieneutrale manier de volgende componen-

ten uit de mest haalt:

1. Dikke fractie met organische stof als bodemverbeteraar;
2. Kunstmestvervanger;
3. Groen gas.

De pilot heeft als doel een duurzame economisch totaal concept te ontwikkelen, die geschikt is voor schaalgroottes van 250 GVE.

Het systeem onderscheidt zich van andere technologieën, omdat er uitsluitend stalverse mest in een dikke en dunne fractie wordt gescheiden.

De zouten en mineralen met name het aanwezige fosfaat worden gewonnen uit de dunne fractie. Bovendien worden de emissies drastisch vermindert door eigen gebruik van methaan (energieneutrale

raffinage) en CO₂-gas. De pilot installatie komt op Dairy Campus. Het project wordt uitgevoerd door Bioclear bv in samenwerking met Oosterhof, Holman Milieutechniek en KNN Advies.

Op www.microvergisters.nl zijn

Pilot opstelling Dairy Campus